

ligere har fundet Sted. Kommunerne kan sikkert med Rette stille et Krav, idet de yder Halvdelen, de 200,000 Kr. Det vil være umuligt ikke at tage Hensyn dertil, og det maa ogsaa gøres for Fremtiden. Men det drejer sig, som sagt, kun om en mindre Del. Og fra Ministeriets Side vil der blive ført Tilsyn dermed, idet der er udvalgt en Mand til at passe paa, hvorledes disse Fripladser fordeles, og paase, at Pengene væsentlig gaar til Fripladser indenfor Gymnasiet, Mellemskolen og Realklasserne.

Baade den ærede Ordfører, det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) det ærede Medlem fra Gudme (Emil Petersen) og det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard) har omtalt Samraadet om de kommunale Efterskoler. Dette Spørgsmaal har været debatteret, hver eneste Gang Finansloven i den sidste Tid har været for. Som jeg ofte har sagt, er det mit Standpunkt, at jeg ikke kan se rettere, end at man endnu i Aar maa give Kommunerne Ret til at gøre et Forsøg. Thi naar Stat og Kommune i Forening tager denne Opgave op, og naar Staten yder Bidrag i Lighed med Kommunen, har Staten, synes jeg, en vis Garanti for, at dens Bidrag bliver brugt paa den rette Maade. Overfor disse Skoler, der er et Forsøg, har Staten nemlig ikke noget Tilsyn. Jeg har ikke noget imod det private Initiativ. Det er muligt, at Kommunerne ikke er villige til at tage denne Sag op, og saa kunde man ad Aare sige: Nu har det vist sig, at Kommunerne har spillet Fallit, men Sagen er af saa stor og almen Betydning, at den maa fremmes, og vi prøver da paa at lade de private tage den op. Men naar private skal tage en saadan Sag op, bliver der altid Tale om Betalingsskoler, og man skulde gerne naa til, at disse Skoler blev tilgængelige for alle, ogsaa de fattigste. Der var 4 Ting, der hovedsagelig blev lagt Vægt paa ved denne Sags Vedtagelse, nemlig: at Kommunerne skal indrette Skolerne, at de skal benyttes uden Betaling, at der skal være Dagundervisning, og at der ved denne ikke maa tages Sigte paa Eksamen. Endnu har Bevillingen kun været gældende et Aar, eller rettere, det er først i denne Vinter, at Skolerne er kommet i Gang. Det synes mig derfor at være for tidligt at sige, at Forsøget er mislykkedes, og at vi derfor maa gaa over til et andet Grundlag.

Der blev af den ærede Ordfører (Mads Larsen) paa det ærede Medlem fra Hornslets (Povlsen) Vegne fremdraget et Eks-

empel fra Taasinge, hvor Sognepræsten havde indrettet en saadan Skole og givet frit Lokale til den i Præstegaarden. Den fik ogsaa Tilskud fra Kommunen, men det var Præsten, der drev Skolen. Vi vil inde i Ministeriet paa alle Maader strække os saa vidt som muligt, og jeg vil derfor henstille til det ærede Medlem fra Hornslet eller den ærede Ordfører at faa den vedkommende til at sende Sagen ind til Ministeriet, saa kan vi undersøge, om det er muligt at træffe en Ordning. Kommunen yder jo et Tilskud — jeg ved ganske vist ikke, hvor stort det er, eller i hvilken Form —, og det er ikke umuligt, at man saa kan komme til en Ordning og faa Skolen i Gang. Et Sted havde private samlet det nødvendige Undervisningsmateriale og, saa vidt jeg husker, ogsaa Borde og Bænke til en saadan Skole, og Kommunen gav sit Tilskud. Man kom da til Ministeriet og spurgte, om der kunde ydes Skolen et Tilskud af det paa Finansloven staaende Beløb. Der føjedes til, at de private var villige til at forære Kommunen det nævnte Materiel. Ministeriet svarede naturligvis straks, at saa kunde Skolen falde ind under Loven. Naar Kommunen ejede Materiellet, kom det ikke os an paa, om den selv havde købt det eller faaet det forærende. Det var Kommunen, der indrettede Skolen, og saa kunde den gaa ind under Lovens Bestemmelse.

Jeg kunde i denne Sammenhæng ønske at omtale en anden Sag, der har rejst sig angaaende dette Spørgsmaal. Der er til Ministeriet rettet Forespørgsel om, hvorvidt flere Kommuner kunde slaa sig sammen om at holde Skole for konfirmeret Ungdom. Vi har selvfølgelig svaret, at der intet er i Vejen for, at f. Eks. 2 eller 3 eller 4 Nabokommuner ordner sig paa den Maade, naar blot det bliver Kommunerne, der indretter Skolen, og Undervisningen ydes uden Betaling og i Dagtimer, og der ikke lægges an paa Forberedelse til nogen af de bestaaende Eksaminer.

Jeg mener som sagt, at det er lidt tidligt allerede i Aar at gaa til en Forandring af det paabegyndte. Men til de ærede Medlemmer, som er ivrige for at faa denne Sag over paa det private Initiativ, skal jeg sige, at jeg skal være villig dertil til næste Aar, hvis det viser sig, at Kommunerne ikke vil tage Sagen op. Jeg mener blot, at man maa have dette Aar at løbe paa for at se, hvor vidt Kommunerne kommer i denne Henseende. Gaar man nu til det andet Princip, svækker man muligvis derved straks det kommunale Initiativ,